

نقد سوژه‌ی مسؤل لویناسی بر دستور چهره: وارونگی رابطه‌ی ارباب و برده در سه گانه‌ی مد/دم مارگارت اتوود

زکریا بزدوده (نویسنده مسؤل)

دانشیار زبان و ادبیات انگلیسی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

نگار منفرد سعید

دانشجوی دکتری زبان و ادبیات انگلیسی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

چکیده

طبق نظریه‌ی اخلاق امانوئل لویناس، ارتباط بین سوژه با دیگری برابر با رابطه‌ی ارباب و برده فرض شده است که به هیچ وجه مطلق نیست. هدف این مقاله نشان دادن حالت نوسانی رابطه‌ی ارباب و برده با توجه به اخلاقیات لویناس در سه گانه‌ی مد/دم مارگارت اتوود است. چهره‌ی دیگری، به اربابی وابسته بدل می‌شود که نیازمند کمک است. این در حالی است که به صورت جدی به سوژه فرمان می‌دهد که باید از او پیروی کند. بدین ترتیب دیگری سوژه را از ثروت‌اش محروم می‌کند و بر فقر خود فائق می‌آید. در نتیجه، میان دیگری به مثابه‌ی اربابی فقیر و سوژه به مثابه‌ی سوژه‌ای ثروتمند، رابطه‌ای اخلاقی شکل می‌گیرد. با بنیان نهادن بحث بر اصول لویناسی مذکور، این مقاله به اهداف نوع دوستانه‌ی شخصیت‌های پساآخرالزمانی مارگارت اتوود می‌پردازد و نشان می‌دهد چگونه دنیای پساآخرالزمانی سه گانه‌ی مد/دم سرانجام، اگر پیش بینی هم نباشد، بازگشت به سوی جامعه‌ی انسانی، اخلاقی و اشتراکی که حال، گذشته است را جهت گیری می‌کند.

واژگان کلیدی: سوژه؛ پساآخرالزمانی؛ اخلاق دیگری لویناس؛ مارگارت اتوود؛ آرمان

شهر.